

بانگوووشی تایبتهتی هه بوو بۆ گيپرانی له کاتی باران برایندا. وه ستای بیناکه بهرینژ (عبدالله خه سره) بوو، دوو کرێکاری چالاک و نازای هه بوو که له بهر نازایی و شاره زاییان پێیانده گوتن: خه لقه. یه کیکیان وه ستا عبداللهی مرگه، نهوی دیکه ش عه لی حسین ئیسماعیل بوو، که ناسراوه به عه لی پیاوی باقی. نه نازاییاری نهو بینایهش بهرینژ (نه حمه د خواجه) بوو.

دوای ته و او بوونی مه خزنه کان فه حسی ناوچهی بیتوین له وئ ده کرا، یه کهم سه روک لیژنه ی فه حسی توتن ناوی (که ریم نه فهندی) بوو که خه لکی شاری کوپه بوو، یه کهم هه مبالیش (مام ره سول خو شناو) بوو که مانگانه که ی (۷) دیناری نه و کاته بووه. چه ند که سیکیش ته رخا ن کرابوون بۆ نیش و کاری ناو مه خزنه که و پێیان ده گووتن (هه مبال). سه روک ده سته ی هه مباله کانیش (کوپخا که ریم) بوو که پێیانده گوت (باش هه مبال). هه مباله کانیش نه م بهرینژانه بوون که هیچیان ئیستا له ژیاندا نه ماون :

(حاجی هه سه ن هه مبال و سه یید که ریم و ره سول خو شناو برایمه قیت و عه به که چه ل) چه ند هه ره سیکیش هه بوو، وه کو خوالی خو شبوو (سدیق به گ و جه مال خو رشید و حاجی عه زیز فه قئ ئیسماعیل) که نه م بهرینژیه ی دواییان ئیستا له ژیاندا ماوه .

له سالانی ۱۹۵۶ - ۱۹۶۳ نوری میرزا غه فور بهرینو بهری دائیره که بوو، له سالانی ۱۹۶۳ - ۱۹۶۶ ره شید فتحا نه فهندی که خه لکی سلیمانی بوو بهرینو بهر بوو، له سالانی ۱۹۶۷ کاک طلعت نه فهندی بهرینو بهر بوو، دوای نهویش ره و فه سوور خه لکی سلیمانی بوو. وه حده ت نه فهندیش کارمه ندی دائیره ی ئینحصار بوو وه کو فه رمانبه ر ۱۹۷۰ کاک عبدالله الخالق که خه لی چه مچه مال بوو، دوای نهو (حاجی مه جید) له دوای نهویش مه مه دی ئیسماعیل ناغا، ئینجا کاک غازی مه مه د وه ستا قادر که خه لکی رانیه بوو، ئینجا کاک فاروق که خه لکی چه مچه مال بوو، دوای نهویش شه هید (سلیمان فه خری سامی) بوو، له دوای

نهویش و تا کو ئیستا ش (فخریه ئیسماعیل ته ها) یه .

له بهر نه بوونی شاره زاو کادری فه ننی و پسپو ر له بواری توتن فه حس کردن، زو ربه ی لیژنه که که سالانه له مانگی (۱۰) وه داده نران، خه لکی نه م ناوچه یه نه بوون، به لکو له شاره کانی دیکه وه بۆی ده هاتن، به لام دوای نه ویه که کادری شاره زاو پسپو ر په یدا بوونله دوای ساله کانی ۱۹۷۵ وه لیژنه ی فه حس هه ر له کاردره کان و پسپو ره کانی شاره زا له بواری توتن له ناوچه ی رانیه هه لده بژیردرین و خه لکی ناوچه که ن .

نه م فه رمانگه یه له سالانی ۱۹۶۳ سووتاو دیواره کانی رمان و تیکچوو، له سالانی ۱۹۷۰ - ۱۹۷۱ بیا که تازه کرایه وه که پیکه اتوو ه له دوو مه خزنه ی دوو قاتی گه وره و ئیداره و شوینی پاسه وان و خانوویه کی گه وره و که هه موویان به سه ر یه که وه ن له ناوچه رگه ی شاری رانیه و ، رووبه ریکه فراوانیسان داگیرکردوو، شیاوی گوته که نه م فه رمانگه یه خزمه تیکی زو ری برا جوتیاره کانی دانیشتووی ده قه ره که ی کردوو .

له سالانی ۱۹۸۶ که مه خزنه کانی شاری قه لادزی بهر توپیارانی ئیران که و تن له جه نگی عیراق و ئیراندا ، مه خزنه کان سووتان و فه رمانبه ره کانی نهویش گوزرانه وه بۆ فه رمانگه ی رانیه له سالانی نه نفال و راگواستنی گونده کاند، فه رمانگه ی دوکانیش خرایه سه ر فه رمانگه ی رانیه .

دوای راپه رینی سالانی ۱۹۹۱ فه حسی توتن راگیرا، نه مه ش کاریکی زو ری کرده سه ر باری ئابووری جوتیاران له بهر نه وه (یه کیته ی نیشتمانیی کوردستان) به بریاریکی تایبته ت بریاریدا که توتن له جوتیاران وه برگیریت بۆ چاککردنی باری ئابووری کوردستان و باری ژبانی جوتیاران، له بهر نه وه حکومه تی هه ریمی کوردستان بریاریدا له مانگی نیسانی ۱۹۹۹ توتن له جوتیاران وه برگیریت، بۆ نه م مه به سته ش لیژنه ی تایبته ت دانران، لیژنه ی (۲) رانیه و

لیژنه ی (۳) ی پشده ر، وه له بهر زو ری توتنه که له ۱۹۹۹/۵/۲۳ بریاردره که لیژنه ی (۵) ی دوکانیش دابنری بۆ وه رگرتنی توتنی جوتیاره کانی دوای خه له کان و بناری کو سه رته و ناوچه ی مه رگه .

به م شیوه یه لیژنه کان ده ست به کار بوون بۆ وه رگرتنی توتن، سه روکی لیژنه کانیش بریتی بوون له :

له سالانی ۱۹۴۳ فاضل نه فهندی مدیر بووه و عه ره ب بووه و خه لکی موصل بووه .

له سالانی ۱۹۴۴ ره شید نامق / ره ئیس لیژنه بووه .

له سالانی ۱۹۶۳ کامل محمد بووه ، خه لکی سلیمانی بووه .

له سالانی ۱۹۶۴ جه مال حمه عه لی .

له دوای سالانی ۱۹۶۴ یش نوری میرزا عه فور بووه .

له سالانی ۱۹۶۵ - ۱۹۶۶ ره شید فتحا نه فهندی بووه .

له سالانی ۱۹۶۷ ته لعت نه فهندی .

له سالانی ۱۹۷۰ عبدالله الخالق خه لکی چه مچه مال .

له ساله کانی ۱۹۷۰ بۆ سه ره وه نه م بهرینژانه لیپرسراو بوون :

۱- مه ده حته نه فهندی .

۲- حاجی مه جید سه عید .

۳- غازی مه مه د وه ستا قادر .

۴- مه مه د ئیسماعیل ناغا .

۵- فاروق حمه عبدالقادر .

۶- سلیمان فه خری سامی .

۷- فخریه ئیسماعیل ته ها .

کو ل هه لگره کو نه کانیش بریتی بوون له :

۱- کوپخا کریم - باش هه مبال .

۲- حاجی هه سه ن هه مبال - توتن داگره وه .

۳- سه یید که ریم .

۴- ره سول خو شناو .

۵- برایمه قیت .

۶- عه به که چه ل .

۷- فه قئ ره سول .

۸- مراد ناغا .

۹- جه هاد صدیق .

هه روه ها (برایم به گ) کاتب و ، جه اد عه زیز وزان + مقلب بووه .